

en Realitet, men efter den ærede Forslagsstillers Udtalelse synes dette jo ikke at være Tilfældet. Sagen er nemlig den, at det i Fjor blev gjort gældende, at det at prædike var noget, som efter vor Kirke krævede visse Betingelser. Der er et gammelt Kendetegn for dem, som have Ret til at føre Ordet offentlig i Kirken, til at læse offentlig i Kirken, og det er efter den augsburgske Konfession forbeholdt dem, der ere „rettelig kaldede“. Men selv om Forandringen skulde betegne en Realitet — og det kunde man maasse lægge ind i Loven — der staar ganske vist i § 1, at Sognepræsten har Ret til at tillade uordinerede Mænd, som ere fuldmyndige og hæderlige at holde Tale „fra Prædikestolen“, men man kunde jo udelade denne Bestemmelse om Prædikestolen, og saa derved mulig komme ud over den Vanstælighed, at Lægmand ikke bør tale fra Prædikestolen. Jeg siger, at selv om Forandringen var en Realitet, og man vilde gaa ind derpaa, er der en anden Ting, som gør mig det umuligt at acceptere Forslaget, som det foreligger, nemlig det, at der af Lægprædikanten kun kræves, at han skal være fuldmyndig og hæderlig og skal have en Præsts Vidnesbyrd for kristelig Wandel og Dygtighed til at forkynde Ordet. Ja, det er efter min Mening et Minimum af, hvad man kan stille som Fordring til den, der skal kunne tale i Kirkerne. Det frembyder efter min Mening ingen virkelig Garanti. Det vil jo være overmaade let — det maa man sige — blandt Landets 11—1200 Præster at finde en Mand, som ikke besidder tilstrækkelig Dømmekraft paa dette Punkt og derfor ikke vægrer sig ved, efter indtrængende Anmodning, at udtale en saadan Attest. Lægmanden, der har en Attest i Lommen, vil saa derefter kunne rejse Landet rundt og angribe Folketirken, thi der staar ikke noget om, at han skal være Medlem af Folketirken. Han kan i Aarenes Løb have skiftet Standpunkt, han kan være gaaet ud af Folketirken og være gaaet over til et andet anerkendt Trossamfund og dog vedblive med sin Virksomhed, hvis han blot kan faa en enkelt Sognebeboer til at forlange Kirken aabnet. Nu siger det ærede Medlem: Ja, Faren herved er ikke saa stor, for de, der ikke synes om at høre en saadan Tale, som ikke stemmer med Folketirkens Tro og Lærdomme, kunne jo blive hjemme. Ja, det kunne de ganske vist, men naar man har nogen Erfaring for, hvor meget pikant Beltaalighed og ny Synspunkter indvirke paa Befolkningen og navnlig paa dem, som ikke ere særlig udviklede, maa man ogsaa sige, at der kan være stor Fare netop for at drage Folk til Kir-

kerne under Taler af saadanne Dissenterer eller Sektierer. Jeg tror derfor, at en Lægmandsvirksomhed inden for Kirken under alle Omstændigheder maa være betinget af et vist Tilsyn fra de kirkelige Mændigheders Side, noget, som dette Lovforslag, som sagt, efter min Mening ikke frembyder nogen som helst Garanti for. Jeg tror derfor, at Forslaget ikke vil vise sig at være brugeligt som Grundlag for videre Arbejde for denne Sag.

Naar jeg skal udtale mig om det andet Forslag, der er indbragt af det ærede Medlem for Bogen (M. Nielsen) som Ordfører, vil jeg derimod sige, at der er adskillige Punkter i det, som jeg kan give min Tillidning. Det gaar ganske vist i enkelte Retninger noget videre end det første Lovforslag. Det tillader den fremmede Præst at fungere paa Kirkegaarden, og det giver Lægfolk Ret til at tale paa Kirkegaarden og til at holde gudelige Forsamlinger i Kirkerne. Derimod begrænser det, saa vidt jeg kan se, Lægmands Ret til at holde Prædiken og Katekisation til Liden uden for den ordinære Guds-tjeneste. Dette er derimod efter Ordlyden af det første Forslag ikke Tilfældet, idet der efter det ikke vil være noget i Vejen for, at en Sognepræst overlader hele Gudstjenesten til en Lægmand. Dernæst indeholder dette andet Lovforslag en Bestemmelse, som jeg tillægger ikke ringe Betydning, den nemlig, at der i alle Tilfælde vil udtræves Samtykke af Sognepræsten til Kirkens Benyttelse af en fremmed —, hvad enten det nu er en Sognepræst eller en Lægmand — under Kirkens til Biskoppen og Ministeriet. Hvad nu denne Lægmandsvirksomhed angaar efter dette sidste Lovforslag, vil jeg indrømme, at en Del af de Anker, man kan anføre mod Lægmandsvirksomheden efter det første Forslag, vil falde bort — selv om man altsaa vil indskrænke det første Forslags Bestemmelse til kun at gælde Lægmands Tale fra Nordøren — netop paa Grund af den Bestemmelse, at Sognepræstens Samtykke udtræves til Benyttelsen, men jeg maa dog stadig hævde, at jeg anser det for meget betænkeligt at overlade Sognepræstens Bedømmelsen og Afgørelsen af, hvorvidt en Lægmand vil kunne forkynde Ordet, hvorvidt han er i Besiddelse af disse Betingelser, som omtrent ere de samme i begge Forslag, nemlig at han har ført en kristelig Wandel og har Dygtighed til at forkynde Ordet, samt at han er hæderlig. Jeg anser dette for meget betænkeligt. Det er noget, som efter min Formening under alle Omstændigheder maatte være undergivet Bedømmelse af Kirkens egentlige Tilsynsmænd, med andre Ord: Biskopperne. Jeg vil poin-